

Helsingfors stads mål för miljöskydd 2040

Godkänd av stadsstyrelsen 7.9.2026.

Helsingfors

Helsingfors stads mål för miljöskydd 20240

Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2026:31

ISBN 978-952-386-806-9 (pdf)

ISSN-L 2242-4504

ISSN 2323-8135 (på nätet)

Bilder: Helsingfors stads bildbank

Design och layout: Mainostoimisto KMG Turku

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Uppdatering och uppföljning av och rapportering om miljöskyddsmålen	6
Helsingfors vision för miljöskydd 2040	7
Målen för miljöskyddet på medellång sikt.....	8
Klimatförändringen.....	8
Luftvård.....	10
Bullerbekämpning.....	11
Vattenskydd	12
Skydd av naturens mångfald	13
Markskydd och sanering av förorenad mark.....	14
Främjande av cirkulär ekonomi och kontroll av nedskräpning	15
Främjande av ansvarsfulla upphandlingar.....	16
Främjande av miljömedvetenhet och miljöansvar	17
Miljöledning.....	18

Inledning

Helsingfors stads mål för miljöskydd 2040 är ett dokument som styr stadens miljövårdsarbete. I dokumentet ingår målen på medellång och lång sikt. Dokumentet preciserar miljömålen i stadsstrategin 2025–2029 och uppställer mål för de delområden inom miljöskydd som inte omfattas av strategin. I stadsstrategin anges stadens riktlinjer för klimatskydd, anpassning till klimatförändring, cirkulär ekonomi, trygghet av naturens mångfald, naturskydd och skydd av Östersjön.

Målen för miljöskydd 2040 är en del av stadens helhet för hållbar utveckling. I den samlas målen för ekologisk hållbarhet och uppställs mål även på lång sikt. Dessa mål är väsentliga med tanke på ett konsekvent genomförande av miljöskydd. Målområdena har varit föremål för en SDG-analys (FN:s mål för hållbar utveckling, Sustainable Development Goals), och kopplingarna mellan olika delområden och SDG-målen har beskrivits i texter för delområdena.

Helsingfors stads mål för miljöskydd 2040 godkändes av stadsstyrelsen den 11 mars 2024. I beslutet antecknades att målen granskas varje fullmäktigeperiod efter att den nya stadsstrategin har

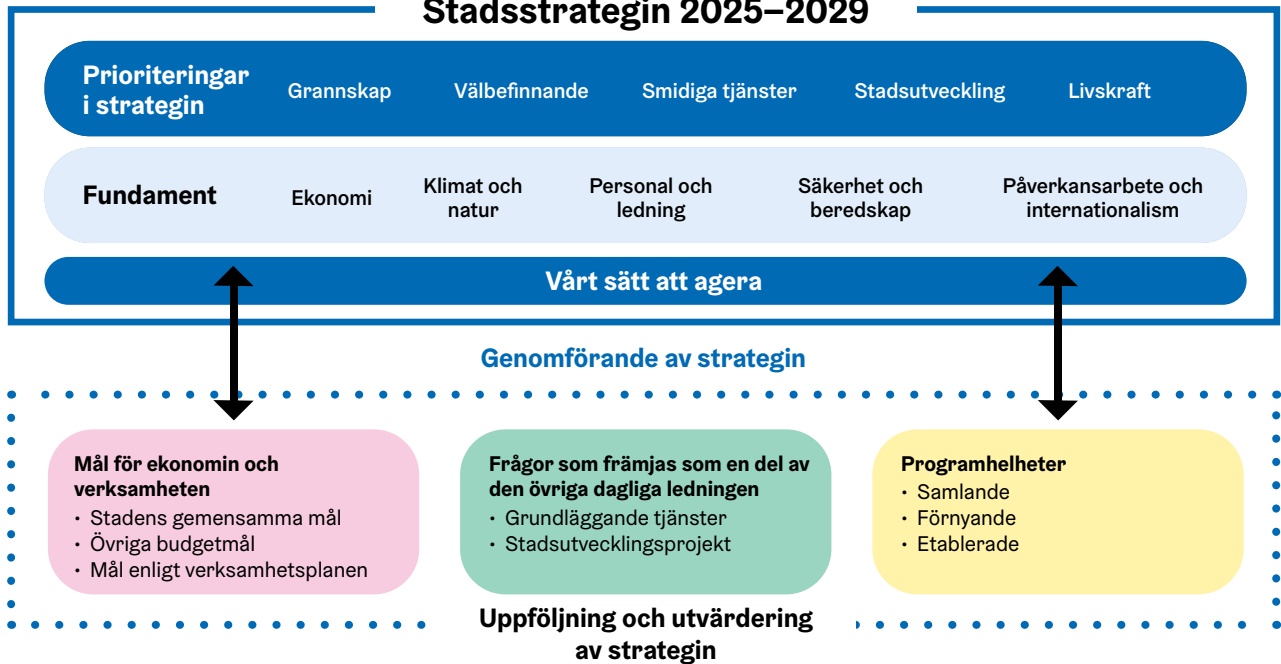
godkänts. I samband med denna granskning uppdaterades målen så att de stämmer överens med målen i stadsstrategin "Ett Helsingfors att vara stolt över" samt den ändrade lagstiftningen. Dessutom granskade man statusen för målen för 2025 samt uppdaterade några målsår, anteckningar i anslutning till dem samt indikatorer för uppföljningen.

I samband med granskningen uppdaterade man också Bakgrundsinformation om målen för miljöskydd samt konsekvensbedömningen. Bakgrundsinformation innehåller motiveringar till de ändringar som inte baserar sig på stadsstrategin.

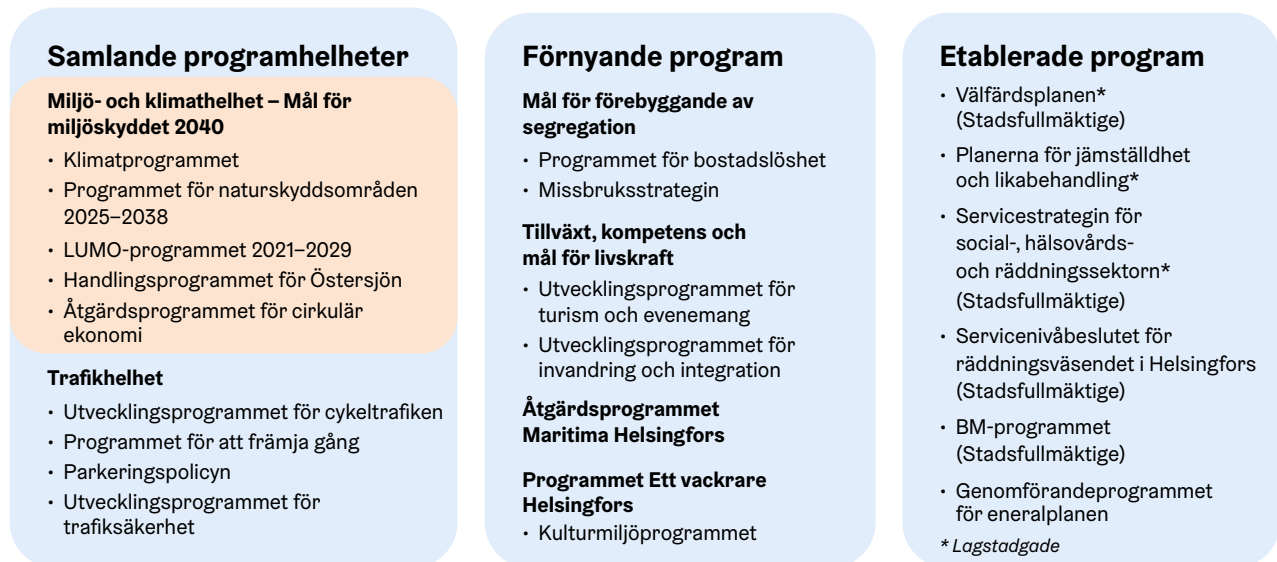
Den långsiktiga visionen för miljöskydd blickar framåt på året 2040 och målen på medellång sikt har antecknats under varje miljöskyddstema. Bilden på nästa sida framställer stadens programhelhet för ekologisk hållbarhet, där stadsstrategin och detta dokument fastställer miljöskyddsmål och delprogrammen för miljöskydd innehåller de åtgärder med hjälp av vilka dessa mål kommer att uppnås.

I målen på medellång sikt har de viktigaste 1–2 målen för vart och ett av dessa delområden angetts i **fetstil**.

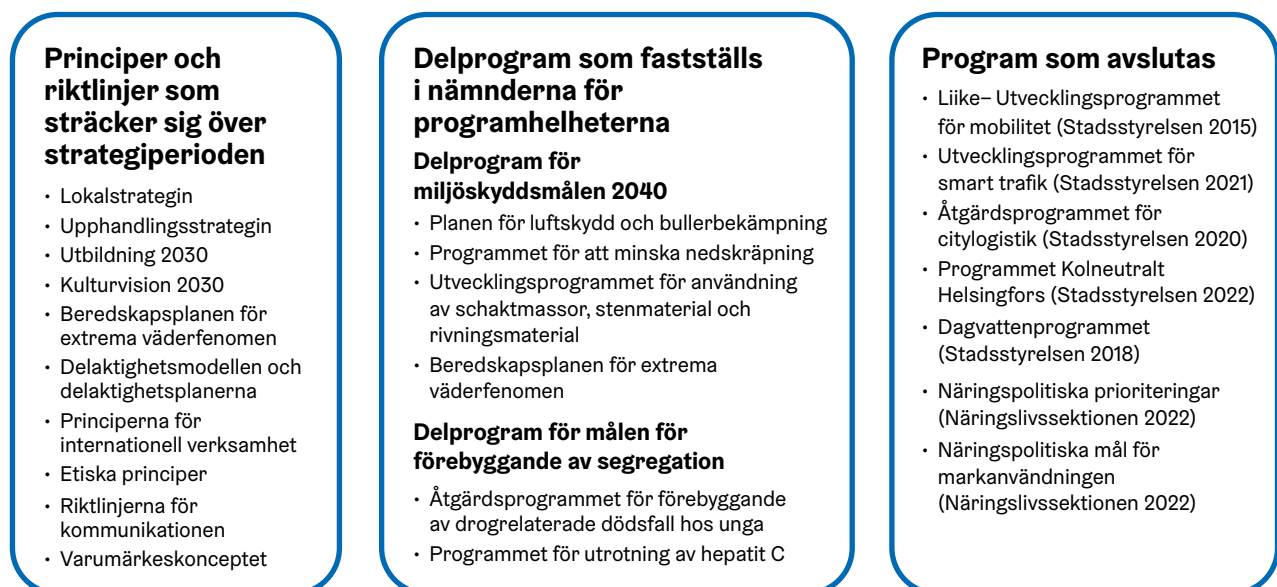
Stadsstrategin 2025–2029

Programhelhet för strategiperioden (stadsfullmäktige, stadsstyrelsen)

Program och riktlinjer som gäller tills vidare, fastställs på nämndnivå eller avslutas

Uppdatering och uppföljning av och rapportering om miljöskyddsmålen

Målen för miljöskydd uppdateras i början av varje fullmäktigeperiod efter att en ny stadsstrategi har färdigställts. Uppnåendet av målen följs upp årligen och rapporteras i stadens miljörapport ([länken öppnas i ett nytt fönster](#)) som presenteras för stadsfullmäktige. I miljörapporten presenteras också de viktigaste indikatorerna för de olika delområdena och deras utvecklingsriktning. I de årliga handlingsplanerna för sektorerna anges konkreta åtgärder som stärker miljöns tillstånd under det kommande året. Dessutom presenteras eventuella investeringsbehov, i synnerhet för stadsmiljösektorn, under en period av tio år.

Miljörapporten ger information om den ekologiska hållbarheten för genomföranderapporten om hållbar utveckling som staden producerar vartannat år. Uppfyllandet av miljöskyddsmålen granskas två gånger per fullmäktigeperiod i stadens ledningsgrupp och i stadsstyrelsen. De delområdesprogram som genomför målen för miljöskydd uppföljs i den webbaserade tjänsten Miljövakten (från och med hösten 2026).

De årliga målen för miljöskydds delområden innebär att målen ska uppnås före utgången av året i fråga.

Den ekologiska hållbarhetshelheten

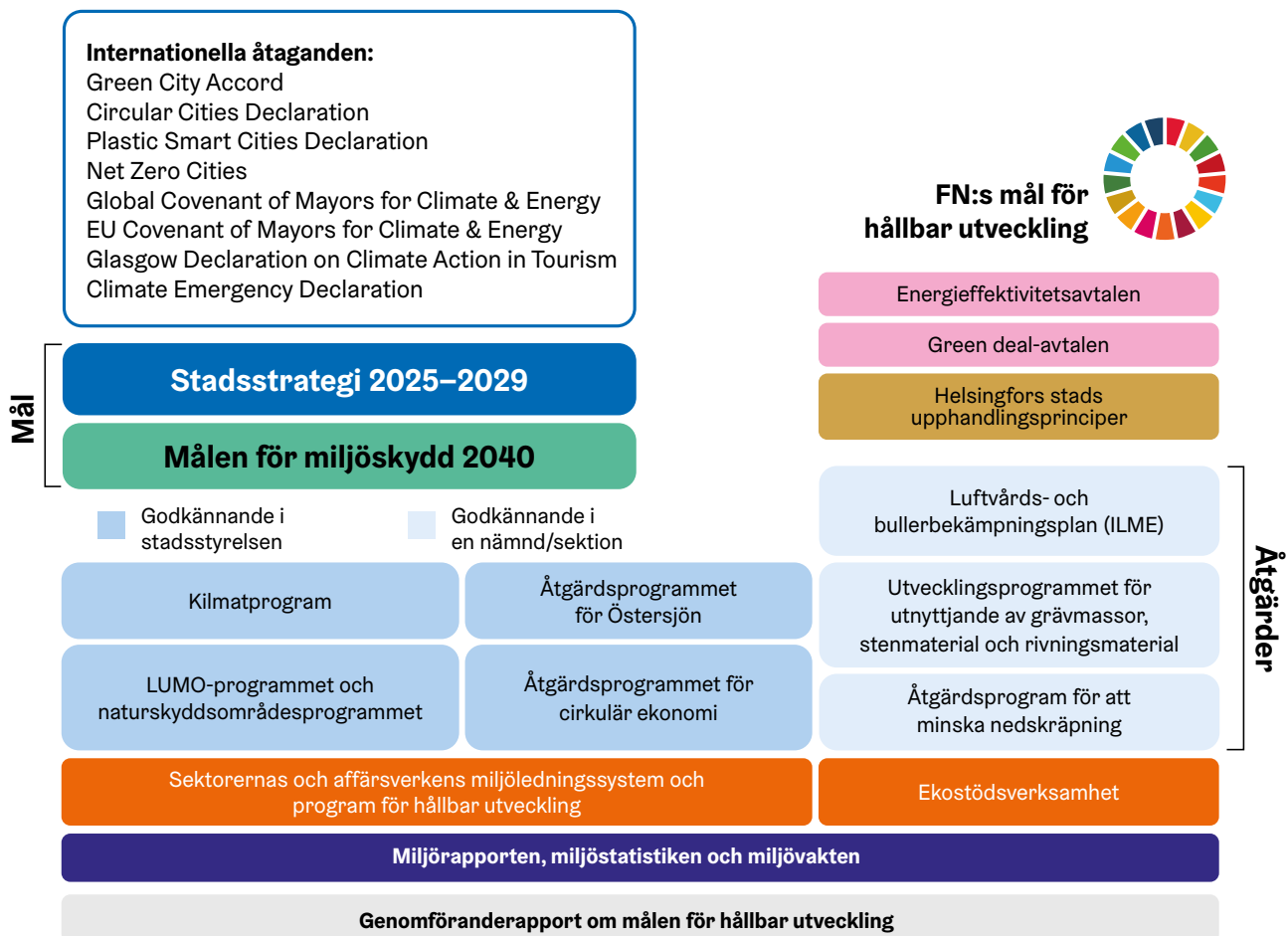

Bild 2: Stadens programhelhet för ekologisk hållbarhet.

Helsingfors vision för miljöskydd 2040

Stadsstrategi:

Helsingfors skapar en hållbar framtid för kommande generationer – samtidigt som staden bevaras som en grönskande och naturnära plats att leva, röra sig och växa i.

Helsingfors bär sitt ansvar för att bekämpa klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald. Helsingfors har förbundit sig att leva upp till ambitiösa klimatmål. Helsingfors uppnår nettonollutsläppsmålet senast år 2040.

Helsingfors förbereder sig proaktivt och på ett riskminimerande sätt för extrema väderfenomen som orsakas av klimatförändringen.

Skydd av naturen och dess mångfald utgör grunden för Helsingfors miljöpolitik. Vi fortsätter Helsingfors långsiktiga arbete för att trygga den unika stadsnaturen.

Vi fortsätter att förverkliga stadens klimat- och miljömål som baserar sig på helheten Helsingfors miljöskyddsmål 2040, som stadsstyrelsen beslutade om år 2024.

Helsingfors vision för miljöskydd 2040

Helsingfors är en internationell föregångare inom miljöledning. Stadens och näringslivets verksamhet baserar sig på en kolneutral cirkulär ekonomi där naturresurserna används på ett hållbart sätt och produkterna och materialen förvaras i cirkulation så länge som möjligt. Naturens mångfald har ökat trots stadens tillväxt och byggande. Mängden avfall som bildas i staden har minskat och allt avfall utnyttjas i enlighet med avfallshierarkin. Effektiviteten av de miljökriterier som används vid stadskoncernens upphandlingar är betydande och koldioxidavtrycket

på upphandlingarna har minskat. Stadens anställda, invånare och företag är miljömedvetna och agerar på ett miljöansvarigt sätt.

Helsingfors möjliggör en rättvis övergång till en klimattålig och klimatsäker stad. Staden uppnår nettonollutsläppsmålet senast år 2040, vilket innebär att stadens utsläpp och sänkor är i balans. Stadsbornas koldioxidavtryck blir hela tiden allt mindre.

Trafikavgaser, gatudamm och användning av eldstäder försämrar inte luftkvaliteten och målen och riktvärdena som fastställts för luftkvaliteten överskrids inte. Stadsborna utsätts inte för långvarigt högt trafikbuller.

Det goda tillståndet i havsmiljön utanför Helsingfors samt i småvattnen och grundvattnen har uppnåtts och målen samt åtgärderna för att uppnå ett utmärkt tillstånd i vattendragen har fastställts. Staden har återställt kustområden och småvatten som har identifierats att ha viktiga naturvärden och upprättat nya skyddsområden för att trygga livsmiljöernas mångfald och livskraft. Minst 30 procent av havsområdet har skyddats lätt, och en tredjedel av detta har skyddats enligt miljöskyddslagen. Undervattensbuller, skadliga ämnen och havsskräp har minskat.

Mångfalden i stadsnaturen har ökat. Antalet skog- och trädbevuxna områden har bevarats på omkring en tredjedel av landytan. Arealen av naturskyddsområden har utvidgats till minst 10 procent av den totala arealen. Det ekologiska tillståndet av skogarna, kärren och våtmarkerna har förbättrats. Vid markanvändning säkerställs att den naturliga jordmånen bevaras i stadsmiljön och att eventuella skador kompenseras

Målen för miljöskyddet på medellång sikt

Klimatförändringen

Klimatförändringen utgör ett stort hot för Helsingfors framtid. De mål som gäller klimatförändringen är indelade i mål för anpassning och mål för minskning. Stadens klimatarbete genomförs genom klimatprogrammet, beredskapsplanen och åtgärdsprogrammet för att öka grönskan i den byggda miljön.

Anpassning till klimatförändringen

Stadsstrategi

- Helsingfors förbereder sig proaktivt och på ett riskminimerande sätt för extrema väderfenomen som orsakas av klimatförändringen. Vi sammanställer dessa åtgärder i en separat beredskapsplan. Vi förbereder oss för klimatförändringens konsekvenser genom att beakta de krav som anpassningen till ösregn, översvämningar och värmeböljor ställer på stadens infrastruktur och planeringen av objekt. Vi bromsar uppkomsten av värmeöar i stadens inomhus- och utomhuslokaler med hjälp av planläggning och byggande. Vi ser till att beredskapen för översvämningar av dagvatten och havsvatten samt i vattendrag är på en tillräcklig nivå. Vi anlägger mer grönbyggande i stadsstrukturen. Vi ser till att stadens grönområden är i skick. Vi ökar grönskan och grönytan i stadsstrukturen, till exempel längs gator, på öppna platser och i andra offentliga utomhuslokaler. Vi säkerställer att det finns större och mindre parker även i nya områden.

Medellång sikt

- Staden har förberett sig för stigande havsnivåer, ökande mängder dagvatten, översvämningar till följd av störtregn och för perioder av hetta genom att utveckla klimatriskhanteringen och aktuella förberedning för det.

Minskning av klimatavtrycket

Stadsstrategi

- **Vi höjer vårt mål för utsläppsminskningen och strävar efter att utsläppen år 2030 har minskat med 85 procent jämfört med år 1990.**
- Vi minskar utsläppen från trafiken. Vi ser till att kollektivtrafiken och andra hållbara färdssätt är attraktiva. Vi främjar elektrifieringen av biltrafiken, i synnerhet genom att tillsammans med privata aktörer säkerställa att laddningsinfrastruktur byggs. Vi säkerställer att det finns landström för fartyg i stadens hamnar och att det finns förutsättningar för att elektrifiera båttrafiken. Vi elektrifierar även närvattentrafiken.
- För att staden ska kunna minska klimatutsläppen och lindra konsekvenserna för naturen spelar icke-förbränningsbaserad energiproduktion en viktig roll.
- För att minska de indirekta utsläppen koncentrerar sig Helsingfors på att minska utsläppen inom hus- och infrastrukturbyggande och offentliga upphandlingar. Staden är en föregångare till exempel gällande användningen av kolbindande betong samt påskyndandet av byggnadslösningar som stöder cirkulär ekonomi. Vi skärper kravet för det koldioxidavtryck som vi ställer på byggande.

Medellång sikt

- Helsingfors har minskat de indirekta utsläppen inom hus- och infrastrukturbyggande samt offentliga upphandlingar i enlighet med de kategorispecifika målen i statsrådets principbeslut fram till 2035.
- Helsingfors har deltagit i utvecklingen av beräkningsmetoder för konsumtionsbaserade koldioxidutsläpp och uppföljt och stött minskningen av stadsbornas koldioxidavtryck.
- Helsingfors upprätthåller den befintliga kolsänksnivån och har ökat gröna strukturer i den byggda miljön för att uppnå nettonollutsläppsmålet enligt strategin.

Indikatorerna

- Totala växthusgasutsläppen (Scope 1 och 2)
- Totala växthusgasutsläppen per invånare (Scope 1 och 2)
- Totala utsläpp från konsumtion i Helsingfors och utsläpp per capita från konsumtion i Helsingfors
- Mängden av kolsänkor
- Trädkrontäckning
- Andelen vattengenomsläppliga områden av den totala landarealen

Luftvård

Det finns ingen risk för att EU:s nuvarande gränsvärden överskrider i Helsingfors. Gränsvärdena skärps dock betydligt 2030 i och med EU:s nya luftkvalitetsdirektiv, som trädde i kraft i slutet av 2024. Det kommer att bli en utmaning för Helsingfors att klara de nya gränsvärdena, särskilt när det gäller inandningsbara partiklar, det vill säga gatudamm. Det är också möjligt att staden överskrider de nya gränsvärdena för benso(a)pyren från småskalig vedeldning och kvävedioxid i avgasutsläppen från trafiken. WHO har 2021 fastställt nya, betydligt strängare riktvärden för luftkvaliteten. Dessa överskrider i stor utsträckning i Helsingfors.

Stadens luftvård genomförs med Helsingfors luftvårds- och bullerbekämpningsplan 2024–2029 (pdf, på finska).

I enlighet med stadsstrategin

”Vi minskar utsläppen från trafiken.”

Medellång sikt

- **De kommande gränsvärdena enligt EU:s luftkvalitetsdirektiv 2024/2881 underskrider senast 2029:**

- Dygnsmedelvärdet för inandningsbara partiklar överskrider 45 µg/m³ högst 18 gånger.
- Det årliga medelvärdet för benso(a)pyren är mindre än 1 ng/m³ vid mätstationer i småhusområden.
- Det eftersträvade årliga medelvärdet för kvävedioxid är under 20 µg/m³.
- Nya, känsliga objekt som planläggs, till exempel daghem, skolor, lekparker, seniorcentren och serviceboenden, utsätts inte för luftkvalitet som är lägre än nivån på den urbana bakgrunden.

Indikatorerna

- Årsmedelvärde för kvävedioxid vid Mannerheimvägen och Mäkeläkatu/Teollisuuskatu mätstationer
- Antal dagar över gränsvärdet för respirabla partiklar i Helsingfors vid Mätstationerna Mannerheimvägen och Mäkeläkatu/Teollisuuskatu
- Årsmedelvärde av benso(a)pyren vid mätstationen i Vartiokylä
- Genomförandegraden för åtgärderna för luftvård i luftvårds- och bullerbekämpningsplanen

Bullerbekämpning

Miljöbuller är en viktig faktor som försämrar livsmiljöns kvalitet och trivsel i Helsingfors. Högt, kontinuerligt buller orsakar också hälsoskador. Den största bullerskadan orsakas av vägtrafiken, men buller orsakas också av annan trafik och tillfällig verksamhet, t.ex. byggande och evenemang.

Helsingfors stads bullerbekämpning genomförs med Helsingfors luftvårds- och bullerbekämpningsplan 2024–2029 (pdf, på finska)

Stadsstrategin innehåller inga mål för bullerbekämpning, men enligt den: "Vi arbetar målmedvetet för att öka varje områdes trivsamhet och stödja varje helsingforsbos levnadsbana."

Medellång sikt

- **Helsingfors ljudmiljö är hälsosam, trivsam och högklassig. Antalet invånare som utsätts för kontinuerligt, kraftigt trafikbuller kommer att minska senast 2030.**
- I Helsingfors värnar och utvecklar man en behaglig och stillsam ljudmiljö i stadens grönområden. Alla stadsbor har lätt tillgång till ett grönområde med lugn ljudmiljö.
- Känsliga objekt som daghem, skolor, lekparker och serviceboenden utsätts inte för buller från miljön, utan ljudmiljön i dem är hälsosam och trivsam.
- Bullereffekterna av tillfällig verksamhet (t.ex. byggande och evenemang) förblir måttliga.

Indikatorerna

- Antalet utsatta av vägtrafikbuller (över 55 dB LAeq7-22) på basis av en bullerutredning med fem års intervall
- Genomförandegrad för åtgärderna för bullerbekämpning i luftvårds- och bullerbekämpningsplanen

Vattenskydd

Tillståndet i Helsingfors vattenmiljö påverkas förutom av tillståndet i Östersjön bland annat av dagvattnets kvalitet, belastningen av näringsämnen och skadliga ämnen i byggsplattsvattnen och näringsämnen i den diffusa belastningen. Vattendrag har en betydande inverkan på hälsan och välbefinnandet och är värdefulla som landskap och i rekreative bruk. I enlighet med stadsstrategin värnar Helsingfors om Östersjön och dess stränder samt minskar utsläppen till Östersjön. Helsingfors vattenvård-såtgärder förbättrar tillståndet i småvattnen och kustvattnen samt återhämtningen av vandringsfiskbestånden i Helsingfors vattenområden. Att uppnå gott vattentillstånd är bindande EU-rätt.

Vattenskyddet genomförs bland annat med åtgärdsprogrammet för Östersjön 2024–2028 (länken öppnas i ett nytt fönster). Dessutom är vattenskydd en integrerad del av stadens utveckling, till exempel Helsingfors naturskyddsområdesprogram 2025–2038 (på finska) och åtgärdsprogrammet Havsnära Helsingfors.

Stadsstrategi

- Vi värnar om den unika naturen på våra öar och i havet.
- Vi tryggar vattennaturens mångfald.
- Vi slutar dumpa snö i Östersjön. Vi ser till att snöhanteringen inte äventyrar små vattendrag.
- Vi istandsätter och underhåller bäckar, forsar och övriga vattendrag.
- Byggande anvisas inte i de värdefullaste naturområdena i Helsingfors.

Medellång sikt

- **Det kemiska och ekologiska tillståndet i Helsingfors havs- och småvatten förbättras avsevärt.**
- Skydd av vattennaturens mångfald effektiviseras genom att inrätta nya skyddsområden senast 2030. Skyddsområden är i linje med EU:s strategi för biologisk mångfald.
- Mängden mikroplaster i vattendrag och plastavfall i miljön minskar fram till år 2027.
- Rinnande vatten istandsätts och möjligheten till rörlighet förbättras för fisk och andra organismer som lever i strömmande vattnen.
- På basis av den aktuella kännedomen om natur beaktas havsnaturen och småvattnen i stor omfattning vid stadsplaneringen, byggandet, underhållet och rekreative- och hamntjänsterna.
- Helsingfors beredskap för oljebekämpning utvecklas för att skydda stränderna och småvattnen.

Indikatorerna

- Andelen av havsområdet utanför Helsingfors som är i gott tillstånd
- Andelen av Helsingfors viktiga grundvattenområden som är i gott tillstånd
- Genomförandegraden för åtgärdsprogrammet för Östersjön
- Antalet skyddade havs- och strandområden, deras sammanlagda areal samt arealen i förhållande till stadens havsområde

Skydd av naturens mångfald

Med naturens mångfald avses rikliga och varierande naturtyper och arter samt genetisk variation inom arterna. Naturens mångfald minskar i alarmerande takt. Det största hotet är den utbredda förstörelsen av livsmiljöer och försämringen av naturens kvalitet. Naturens mångfald skyddas genom Verksamhetsprogrammet för att trygga naturens mångfald i Helsingfors 2021–2028 och Helsingfors naturskyddsområdesprogram 2025–2038 (på finska).

Stadsstrategi

- Skydd av naturen och dess mångfald utgör grunden för Helsingfors miljöpolitik.
- Vi fortsätter Helsingfors långsiktiga arbete för att trygga den unika stadsnaturen. Vi börjar genomföra det nya naturskyddsområdesprogrammet och inom ramen för det inrättar vi åtta naturskyddsområden per år.
- Varje helsingforsbo ska oberoende av stadsdel ha smidig tillgång till den närliggande naturen.
- Byggande anvisas inte i de värdefullaste naturområdena i Helsingfors. Beslutsfattandet grundar sig på aktuella naturutredningar.

Medellång sikt

- **Minskningen av den biologiska mångfalden har stoppats 2030 i Helsingfors och naturens mångfald ökar.**
- Andelen skog- och trädbevuxna områden har bevarats på omkring en tredjedel av stadens landyta.
- Helsingfors ekologiska nätverk är enhetliga och ekologiskt fungerande som en del av den regionala helheten år 2030.
- Naturtypernas tillstånd har förbättrats genom återställande och skötsel vid behov.
- Utbredningen av invasiva främmande arter har stoppats senast 2030.
- Byggandet på grönområden undviks. Om byggande i grönområden måste planläggas minimeras skadorna på naturen och resten kompenseras. Helsingfors modell för ekologisk kompensation blir klar under 2026 och tas i bruk så snabbt som möjligt.
- Ett arealmål ska fastställas för att öka arealen för ängar och andra vårdbiotoper i staden senast 2027.

Indikatorerna

- Andel naturområden av total landyta
- Trädkrontäckning
- Antal och total areal av skyddade landområden och inlandsvatten, samt deras andel av landytan
- Andelen genomförda åtgärder i LUMO-programmet
- Kvalitativa indikatorer för uppföljning av Helsingfors framsteg mot att hejda minskningen av den biologiska mångfalden

Markskydd och sanering av förorenad mark

Markskydd är viktigt för kolbalans, naturens mångfald och för människors hälsa. I takt med att stadsstrukturen blir tätare är saneringen av förorenad mark en stor utmaning för Helsingfors. Ett systematiskt utnyttjande av jordmaterial främjar också den cirkulära ekonomin.

Det finns inget separat åtgärdsprogram för markskydd och stadsstrategin innehåller inte heller några mål för det.

Medellång sikt

- **Markskydd och hållbar användning av marken har beaktats i all markanvändning senast 2030.**
- Med hjälp av planering av markanvändning har man säkerställt att förorenade platser identifieras och markförorening på stadsområdet minskar.

- Genom aktiv och effektiv miljötillsyn strävar staden efter att säkerställa att marken och grundvattnet inte längre förorenas.
- Soptippen i Stora Hoplaxviken renoveras senast 2035.

Indikatorerna

- Antalet sanerade markobjekt per år
- Andelen vattenpermeabla ytor av den totala landarealen

Främjande av cirkulär ekonomi och kontroll av nedskräpning

Genom att övergå till cirkulär och delningsekonomi kan de minskande naturtillgångarna bevaras och uppkomsten av avfall minskas. Cirkulär och delningsekonomi är också ett effektivt sätt att stävja klimatförändringen. Genom att minska användningen av jungfruliga råvaror minskas också utsläppen från materialproduktion.

Arbetet med den cirkulära ekonomin styrs av stadens åtgärdsprogram för cirkulär ekonomi. För grävmassornas del genomförs målen med Utvecklingsprogrammet för utnyttjande av grävmassor (på finska, länken öppnas i ett nytt fönster). Nedskräpning av miljön i Helsingfors har sedan 2022 reducerats med hjälp av Åtgärdsprogrammet för att minska nedskräpning.

Stadsstrategi

- I fråga om cirkulär ekonomi är vi en större aktör än vad vår storlek låter förstå.
- Staden är en föregångare till exempel gällande användningen av kolbindande betong samt påskyndandet av byggnadslösningar som stöder cirkulär ekonomi.
- Till stadens näringspolitiska prioriteringar hör att främja cirkulär ekonomi inom byggandet.
- Vi effektiviserar och höjer kvalitetsnivån på underhållet och renhållningen av gator, parker, öppna platser och övriga allmänna områden. Vi engagerar stadsbor, husbolag, fastighetsägare, evenemangsarrangörer och företag för att förbättra renhållningen och prydligheten.

Medellång sikt

- **Byggnader planeras så att de har en lång livslängd, kan modifieras, renoveras och utnyttjas vid rivning.**
- Infrastruktur- och husbyggnadsprojekten ska ha projektspecifika mål för cirkulär ekonomi senast 2035.
- Mängden matsvinn inom de måltidstjänster som stadskoncernen producerar och upphandlar minskas med 50 procent från 2021 till utgången av 2030.
- Användningsgraden för stadens lokaler och utlåningen av varor och utrustning som lånas från biblioteken ökas betydligt före utgången av 2030.
- Staden avstår från engångsförpackningar av plast när det med hänsyn till hälsa och säkerhet är möjligt.
- Återvinningsgraden för kommunalt avfall som produceras av stadsorganisationen ökar till 60 procent senast 2030.
- Nedskräpning i allmänna områden och i havet förhindras effektivt.

Indikatorerna

- Indikatorer för den green deal som gäller för den cirkulära ekonomin och implementeringsgrad
- Andelen genomförda åtgärder i åtgärdsprogrammet för cirkulär ekonomi
- Andelen genomförda åtgärder i åtgärdsprogrammet för att minska nedskräpning
- Andel återanvända möbler av inköpta möbler per bransch
- Återvinningsgrad för kommunalt avfall från tjänstebyggnader inom stadsorganisationen
- Mängden matsvinn i måltidstjänster inom stadsorganisationen (g/ diner/år)

Främjande av ansvarsfulla upphandlingar

Ansvarsfulla upphandlingar minskar de negativa effekterna på miljön och främjar de positiva effekterna. Staden stöder uppkomsten av en ansvarsfull marknad genom att visa vägen för utveckling och ibruktage av energi- och materialeffektiva, kemikaliesmarta nya lösningar som främjar cirkulär ekonomi och bevarandet av naturens mångfald. Främjande av ansvarsfulla upphandlingar styrs av Stadens upphandlingsriktlinjer.

Stadsstrategi

- Som Finlands största offentliga upphandlare arbetar Helsingfors även för att minska de indirekta utsläppen och konsekvenserna för naturen vid upphandlingar.
- För att minska de indirekta utsläppen koncentrerar sig Helsingfors på att minska utsläppen inom hus- och infrastrukturbyggande och offentliga upphandlingar.

Medellång sikt

- **Helsingfors är en vägvisare vid klimat- och miljömässigt ansvarsfulla upphandlingar. Miljöpåverkan av alla upphandlingar av Helsingfors stadskoncern bedöms och i princip har alla upphandlingar ambitiösa miljömål.**
- Vid upphandlingar för byggande inom staden styr principer för ekologisk hållbarhet planeringen och genomförandet enligt följande:
 - För koldioxidavtrycket fastställs ambitiösa mål som är strängare än de nationella bestämmelserna.
 - Konsekvenserna av klimatförändringen beaktas på ett omfattande sätt och man

förbereder sig på de risker som klimatförändringen medför.

- För energieffektiviteten fastställs strikta mål och produktionen av förnybar energi i byggnader ökas avsevärt.
- Naturtillgångarna sparas och uppkomst av avfall förebyggs med hjälp av cirkulär ekonomi.
- Verksamhetsmodeller fastställs för att trygga naturens mångfald och för att skydda naturvärden vid byggande.
- Byggarbetsplatser och därtill hörande transporter är fossilfria. De flesta av arbetsmaskinerna och fordonen är el-, väte- eller biogasdrivna och även andra miljöskador orsakade av byggarbetsplatsen minimeras.
- Vid stadens matupphandlingar (livsmedel samt måltids- och restaurangtjänster) beaktas miljökonsekvenserna. Klimat- och miljökonsekvenserna för upphandlingar minskas betydligt genom systematisk användning och uppföljning av omfattande upphandlingskriterier och avtalsvillkor.
- I stadens måltidstjänster halveras konsumtionen av kött och mjölkprodukter senast 2030 jämfört med 2025.
- För att öka andelen växtbaserad mat ska man se till att menyer och recept och överensstämmer med miljömålen.
- Helsingforsbornas naturavtryck kalkyleras och i stadskoncernen införs åtgärder som mest effektivt minskar helsingforsbornas naturavtryck.

Indikatorerna

- Procentandel av upphandlingar som överstiger tröskelvärdet (€ och st.) där miljökriterier har fastställts
- Kvalitetsbedömning vid upphandlingar för byggande och vid matanskaffning
- Konsumtion av kött och mjölkprodukter: gram kött/kund/vecka och konsumtion av flytande mjölkprodukter gram/kund/dag

Främjande av miljömedvetenhet och miljöansvar

Miljöarbetet kräver insatser från alla helsingforsbor. Syftet med miljöfostran är att värden, kunskaper, färdigheter och verksamhetssätten anpassas till hållbar utveckling och att miljömedvetenheten stärkas. Det finns för närvarande inget separat åtgärdsprogram för främjande av miljömedvetenhet och miljöansvar. Miljömedvetenhet och miljöansvar främjas genom ekostödverksamhet och målen för miljömedvetenhet och miljöansvar genomförs i tillämpliga delar genom alla delprogrammen för miljöskydd.

Stadsstrategi

- Vi strävar efter att utveckla delaktigheten så att vi når helsingforsbor i olika åldrar och med olika bakgrund.
- Med vår verksamhet gör vi det lättare för olika sammanslutningar med olika bakgrund att bli en fast del av Helsingfors och stadens karaktär.

Medellång sikt

- **Stadens personal, chefer och ledning har åtagit sig att genomföra miljöskyddsmålen och kan tillämpa dem i sitt eget arbete.**
- Lärgemenskaper och lärmiljöer såsom lekparkerna, småbarnspedagogiken, skolorna, läroanstalterna, biblioteken, ungdomstjänsterna och kulturtjänsterna främjar kundernas och personalens kunskap om miljöansvar.
- Miljöfostran och miljöutbildning genomförs på ett kunskapsbaserat sätt som inkluderar, stärker och ger nya kunskaper.
- Varje barn får delta en natur- eller miljöskola eller en naturutflykt under skoltiden. Aktiviteten leds av en guide.
- Stadsborna är miljömedvetna och gör miljövänliga val i sin vardag.

Indikatorerna

- Resultaten av enkäten om stadsbornas och personalens miljöställning ungefär vart femte år
- Antal personer som deltagit i miljöutbildning
- Antal deltagare i natur- och miljöskolor och naturutflykter som leds av guider
- Antal företag på servicekartan som tillhandahåller tjänster inom cirkulär ekonomi

Miljöledning

Miljöledning är verksamhetsstyrning så att miljöskyddsmålen beaktas i hela stadskoncernens verksamhet och beslutsfattande. För miljöledningen finns inget separat åtgärdsprogram.

Stadsstrategi

- Vårt mål är att bygga en stad som inte bara växer utan också utvecklas hållbart och ansvarsfullt.
- Helsingfors fortsätter arbetet enligt FN:s mål för hållbar utveckling och rapporteringen om det.

Medellång sikt

- **Sektorerna samt de affärsverk och dottersammanslutningar som har betydande miljöeffekter använder ett verifierat miljösystem och/eller ett ansvarsprogram som genomför FN:s mål för hållbar utveckling i stor omfattning. Övriga affärsverk och**

dottersammanslutningar inkluderar miljöledning i sin verksamhet i enlighet med principerna för upplättade miljösystem och/eller utarbetar ett hållbarhetsprogram.

- Varje arbetsgemenskap har en utbildad ekostödperson som har reserverats arbetstid för att utföra uppgiften.
- Alla sektorer, affärsverk och dottersammanslutningar med betydande miljöpåverkan har minst en, stora enheter minst två heltidsanställda (eller motsvarande arbetsinsats) miljö- eller hållbarhetsexperten.
- Uppfyllandet av miljöskyddsmålen granskas två gånger per fullmäktigeperiod i stadens ledningsgrupp och i stadsstyrelsen.

Indikatorerna

- Andelen sektorer, affärsverk och dottersammanslutningar som är miljöcertifierade, följer principerna i miljösystem eller genomför hållbarhetsprogram
- Antal ekostödpersoner med grundutbildning per år
- Andelen stadsorganisationer som beskriver organisationens sätt att leda och implementera miljöledning.

Helsingin kaupunki | Kaupunkiympäristön toimiala, ympäristöpalvelut

Pohjoisesplanadi 11–13, 00710 Helsinki
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihde 09 310 1641 | hel.fi